

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Társzerkesztő:
Wagner Anta!

Lapfőnök, és felelős szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Égész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.

Igaz — nem igaz?

— Levél a szerkesztőhöz. —

A B. F. Újság vasárnapi vezércikkét olvasva, egy régi vágyam megvalósítását érlelte meg bennem a cikk szerzője, aki sok mindenféle városi közügyben erős és kiméletlen igazságot vagdosva a mai rezsím fejéhez, azt kérdi, hogy mindaz, amit elmond igaz e, megfelel e a valóságnak? Azt persze tagadni senki sem képes, hogy ami abban a rövid cikkben elvan mondva, szórul-szóra igaz szomorú valóság.

Szomorú valóság, de még mindig nem teljes és tökéletes tükre a közélet mai züllöttségének. Züllöttebb, szánalmasabb még soha sem volt a közélet sem Baján, sem az országban. Lelketlenebb, cinikusabb uralom még nem ült a nyakán ennek a szerencsétlen városnak, mint mostanság.

Az uralomra jutásukat jellemezően azt eseteljük, hogy hogyan, mi módon kerültek az uralom, a város kormányzás polcára? Azt hiszem felesleges munkát végeznek vele. Hiszen itt, a nyilvánosság nyitott szemei előtt zajlott le az a vad, brutális erőszak, amely utat nyitott a város mostani urainak a város kormányzásához.

Egy nagyon is közepes tehetségű urat tettek meg eszményiük bálványává, hogy annak árnyékában élvezhessék a hatalmat. Egy nagyon is közepes tehetségű embert erőszakoltak rá a városra a népjogok felrugásával és a törvénynek minden meg nem engedett rútközkezeléssel. Egy olyan embernek a kezébe helyezték a város képviselőségét, akinek leszámítva és figyelmen kívül hagyva kvalitásait és a képviselőségre való rá nem termettségét, már osztályérdeke sem teszi hivatottá arra, hogy egy speciálisan kereskedelmi és ipari várost képviseljen az ország házában az ország nyílt színe előtt. A mi városunk érdeke az ő lakóhelyének az érdekeivel homlokegyenest ellentétben áll és igen gyakran összeütközésbe kerül. Hozunk erre bizonyítékokat?

Azt is megtehetem. Mutassanak hivei egyetlen esetre, amikor Baja város képviselője egy, csak egyetlen egyszer is tett valamit a város közérdekeiért. Nem hallottam róla, de meglehet, hogy egye-

seknek, nagy hangú korteseknek tett valamit, eljárt az érdekükben, kijárt egyes trafik- vagy korcsma-engedélyt — a választás után is. Mondom. Ha nem is tudok róla, de ez meglehet. De mondják meg a munkapárt vezető urai, mikor, hol és mit tett a közért, a városért, a város lakosságának egyetemeért?

Mi történt a törvényszék ügyében? Hogyan lebbentsük meg egy kicsit a kulisszákot avatatlan szemek előtt eltakaró függönyöket és pillantsunk egy kicsit a támadt résen a kulisszák mögé. A törvényszék érdekében egy deputáció ment Budapestre és aztán sippal-dobbal, rezes bandával hirdették a hazaérkezett deputások, hogy halló, halihó, megkaptuk a törvényszéket. Ime, így szeret bennünket a mungó kormány. Aztán a nagy koppanás után végképpen elhallgatott, elcsendesedett minden és a kívánság az, hogy szó se essék a törvényszékről. A napokban aztán, amikor felterjesztették a belügyminiszterumhoz a közigazgatási bizottság felévi jelentését, kisült, hogy amíg más városokban, kevésbé jogosultakban szervezik a törvényszéket, addig Bajának még az emlékiratát sem intéztek el az igazságügyminisztériumban.

A nagyközönség aligha tudja, hogy tulajdonképpen mi is történt. Hadd mondjam hát én el, hogy micsodák történtek a kulisszák mögött.

A munkapárt egyik hiszekeny tagja az igazságügyi tárca tárgyalásánál levelet irt a város képviselőjének, hogy most járjon el a törvényszék érdekében, egyben értesítette a képviselőt, hogy egy más, megyebeli képviselőnek is irt ugyanebben az ügyben, kérve az illetőt, hogy szólaljon fel a képviselőházban a törvényszék visszaállítása érdekében. Amint tudjuk, felszólalás nem történt. Ennek az a históriája, hogy Baja képviselője azt hozva fel ürügyül, hogy őt megsértették az által, hogy másnak is irtak, ő nem tesz ebben a kérdésben egy lépést, nem veszteget egyetlen szót sem. Amint láttuk, be is tartotta ígértét. Sűrű közbeszólásai közül egy sem esett meg a törvényszék, vagy egyéb bajai ügy érdekében. A másik felkért képviselő pedig figyelembe vette a bajai kollegájának az érzékenységét és szin-

tén hallgatott a mi ügyünkről, mint dinya a fűben.

Igy hanyagolták el a bajai törvényszék nagy fontosságú ügyét és ehhez hasonlóan csapnak agyon minden bajai dolgot.

Most csak azt kérdem egykori elvtársaimtól: Miért ettük meg a békát?

I. S.

kiábrándult volt mungó.

Rossz gazda

az, aki csak takarékoskodik, fősvénykedik, megvon magától és gazdaságától mindent, csakhogy ne kellessék készkiadásra fanyarodnia. A fősvény takarékoskodik a táplálékával és nem veszi észre, hogy a hiányos táplálék folytán megrokkán a teste, megrogálódik, elpusztul a szervezete.

E fajta példákra mutatunk rá a város életében is. Nem először beszélünk arról, hogy minálunk, Baján fázósan huzódnak minden néven nevezendő beruházástól. Nem mérlegelik, hogy vajjon az a beruházás hasznos, gyümölcsöző-e, avagy sem, hanem egyszerűen kimondják, hogy »erre pedig egyetlen fabatkát sem költünk.« Hogy ez a fősvénység menő spórolási szisztéma milyen káros, ezt eléggé illusztrálja akárhány bajai eset. Hadd essék csak néhányról szó:

A régi polgári iskola mellett állott a mérleghitelesítő hivatal épülete. Ennek a városi épületek a tatarozását addig-addig hallogatták, amíg egészen fel nem mondta a szolgálatot, dűledezővé lett, restaurálni már egyáltalán nem lehetett, egyszerűen le kellett borotválni a föld színéről és most gaz, paraj és kóró burjánzik az üres telek helyén. Ennek az üres teleknek a tözsomszédságában van még két városi épület. Ezeknek a homlokzatára teljesen fölösleges ráírni, hogy a város tulajdonát képezik. Csak rájuk kell nézni és látva azoknak árva elhagyatottságukat, rögtön meg lehet tudni, hogy a város, a legrosszabb gazda a tulajdonos.

Nem kell mondanunk, ugy is tudják, hogy a nagykaszányáról és a régi belvárosi iskoláról van szó. Különösen szembeötölen, szembeöntően elhanyagolt, elhagyott, züllött állapotban van a nagy kaszánya. Az »erre nem költünk« elve ugyancsak kiordit ebből a nagy darab épületből. A vakolata lehámlik, a falaiból kikiváncokzik a téglá, az udvara rémes állapotban van. Igazán a szegényfoltja a városnak ez a dűledező, ócska ütött-kopott emeletes ház.

De sajnos, nem egyedül áll ez a ház. Előbb-utóbb erre a sorsra jut a szomszédja a régi belvárosi iskola is így hanyagolták el a Bárány szállodát is. Ez a szálloda volt egykoron a város legelőkelőbb, legfreakven-

táltabb vendéglője. A haladó korral fokozódott a közönség igénye, több kényelmet kívánt. Ha a város a «nem költünk» elvét nem valja és annak idején, a kellő időben nem riad vissza a radikális átalakítás költségeitől, a hasznos beruházástól, a Bárány ma is a legkeresettebb vendéglő, ahova a közönség szívesen jár el.

De nem. A város itt is hű marad önmagához és vaskalapos konzervativusához. Csak pénzt ne adjunk ki és az urnak 1800-ik esztendeje óta, amikor néhai való, jó Bischoff építő nester felépítette, semmi más javítást nem eszközölt rajta, minthogy ha már tulsok ablak tör be, hát azok egy részének megcsináltatására ráfanyarodott. Semmi más javítás nem történt. No igen. Még egy. Amikor néhány esztendővel ezelőtt egyik szinigazgató elhittette a várossal, hogy husz-huszonöt ezer korona beruházással a maga költségére egy modern szinkört épített a Bárány istállóinak a helyére, akkor, hogy legyen ok és jogcím az istállók lebontására, kimondták, hogy az istállók dűledezőfőben vannak. Amikor aztán kísült, hogy az a direktor, (Polgár Károlyról van szó) csak mesélt, ismét kísütötték, hogy nincsen is olyan nagy baj (aminthogy nem is volt) és a látszat kedvéért leszedték sziklaszilárdan épített boltozatait. Száz és egynéhány esztendő alatt több nem történt. Természetes tehát, hogy amikor az utolsó külvárosi kocsmáros is azon törekszik, hogy a publikumának kellemessé tegye a tartózkodást, a helyiségét esinosítja és a Bárány marad tovább is úgy, ahogy van és az undorító büze már száz lépésről is kellemetlenkedik, hogy akkor a Bárány teljesen elérte telenedik és nem gyümölcsözhet. Természetes, hogy a bérőjének sok a bérösszeg, akár milyen alacsony is, mert hiszen ma már se szállodája, se vendéglője nem veheti fel a versenyt akármelyik országúti nenti beszálló kocsmával sem.

Nem is tehet okosabbat a város, mint amit tervez, azt, hogy eladja a kincstárnak, hogy oda épüljön a posta az istállók helyére az adóhivatal. Meg van azonban az a valószínűség is, hogy ez a terv is dugára dől és a Bárány önmagába dől.

De nemcsak az épületekkel vagyunk így, hanem egyebekkel is. Csak a kuriorum kedvéért hozunk fel két jellemző esetet:

A barátok templomának a tornyán levő óra javítását addig huzták, amíg teljesen hasznavehetetlenné nem lett és akkor egyszerűen beszegeztek a toronyóra számlapjait. Most nincsen óra a tornyon, mert úgy gondolkoznak, hogy elég ha a városháza homlokzatán, a plebánia templom tornyán van óra. De ezek is siralmas állapotban vannak. Egyik a másik után kullog, hol egy negyed, hol öt negyed órával.

Itt a plebánia templom nagy harangja szintén a spórolásnak esett áldozatául, arról már néhányszor írtunk.

A városi földekről külön fejezetben beszél-

lünk majd. Itt csak azt bizonyítjuk, hogy ilyen városgazdálkodás, ilyen vaskalapos elvek mellett ne csodálkozzék senki hogy a város egy tapodtat sem halad.

Színház.

Buday Irén

fellepte iránt már eddig is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Buday Irént főleg felfedezni közönségünk előtt, hisz számos műkedvelő előadáson adta tanujelét tehetségének. Nagy sikerben volt már része és mi azt hisszük, hogy szombati fellépését a Vájlunk el-ben nagyon szívesen és szimpatikusan fogadják.

Tallian László

jutalomjátéka hétfőn lesz a Sasfőknében. Egyik legkiválóbb szerepét, a Flambeau-t játssa el, amelynek kitűnő alakítása már ismeretes a közönség előtt. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét a hétfői előadásra, mert ez lesz Tallianak egyuttal utolsó fellépése is és utólagára gyönyörködhetünk az ő nagyszerű játékában.

A színház műsora.

Péntek: Asszonyfaló. (Félhelyárak. Operette. Szombat: Vájlunk el. Vigjáték. Buday Irén fellépésével.

Vasárnap d. u.: Asszonyfaló. Operette. este: János vitéz. Operette.

Hétfő: Sasfők. Tallian László jutalomjátéka.

Kedd: Kis gróf. Operett. Kovács Lili jutalomjátéka.

TELEFONHIREK.

Bpest, 1912. augusztus 23.

Justh Gyula nyilatkozata.

Justh Gyula az általános politikai helyzetről egy újságíró előtt a következőképpen nyilatkozott: A kormány és pártja a legnagyobb tévedésben van, ha azt hiszi, hogy az ellenzék bármi tekintetben is változtatna a kormánnyal szemben elfoglalt álláspontján. A harc az ősszel teljes erővel indul meg és én magam is elmegyek a hódmezővásárhelyi népgyűlésre és ott kezdem el a küzdelmet, ahol elhagytam. Ezzel a kormánnyal és párttal mi nem tárgyalhatunk és megegyezést senki alá nem ír, míg a sérelmek reparátiva nincsenek. A választójogi tervezetet el nem fogadjuk, mert az senkit sem elégíthet ki.

Rablás a szállodában.

Losoncra jelentik, hogy a Magyar Szállodában tegnap este megszállt közös szobában Buchwalder gyógyszerészsegéd és Gergely ügyvéd Tárcájukat, melyben 100,000 korona volt az éjjeli szekrénybe tették. Reggel, amikor távozni készültek, hűlt helyét találták a pénznek. Megállapították, hogy a tettes Papp György szobapincér, aki éjnek idején az ablakon bemászott.

Elgázolta a vonat.

Sátoraljujhelyről jelentik, hogy Turcsányi Ferenc, munkás a vasuti sinen áthajtott és nem vette észre a közeledő vonatot. A vonatvezető nem bírta megállítani a vonatot, úgy hogy elgázolta a kocsi. Turcsányi szörnyet halt.

NAPIHIREK.

Megszűnik a zárdai V. és VI. osztály. Ertesülésünk szerint a bajai Miasszonyunkról nevezett iskolánénék vezetése alatt álló elemi V. és VI. osztálya megszűnik. A két osztályba mintegy ötven növendék szokott járni; ezek ezentúl az állami iskolát fogják látogatni.

Tűz Hercegszántón. Hercegszántóról jelentik, hogy Fernbach György és János apjuk földjén kukoricát sütöttek. A tűz átment a kazalra és körülbelül 20 koci kukorica és buza elégett.

Menetrend a baja—zombor—apatini vonalon. Érdeklődő olvasóink kedvéért közöljük a pár héttel ezelőtt megnyitott baja—zombori és a most megnyitott zombor—apatini vasuti vonalon érvényes menetrendet. Bajáról indul a vonat 3-17 ó. (hajnalban), 12-38 ó. és 5-5 órakor. Zomborba érkezik 6-54 ó., 3-29 ó., 8-35 ó. (este). — Zomborból indul 3-26 ó. (hajnalban), 9 ó., 5-45 órakor. Bajára érkezik 6-54 ó., 12-22 ó., 9 órakor (este). E vonalszakaszon a következő új állomások vannak: Baja, Bajaszállás, Voda, Bátmonostor, Nagybaracska, Csátalja, Dávod, Hercegszántó, Béreg, Küllöd, Bezdán, Monostorszeg, Elzaszállás, Zombor. — A zombor—apatin—ujgombosi részen az állomások a következők: Zombor, Elzaszállás, Sikara, Károlyszállás, Bácskertes, Apatin, Apatin gyártelep, Szilágyi, Szond, Ujgombos. A vonat indul Zomborból 7-54 ó., 12-54 ó., 5-30 óra Ujgombosra ér 10-3 ó., 7-23 órakor (este). Ujgombosról indul 4-13 ó. (hajnalban), 12-43 ó., 7-24 órakor (este.) Zomborba érkezik 6-20 ó., 3 óra 10 perckor, 9 óra 57 perckor.

Készül a választójogi javaslat. A belügyi kormány őrjási munkát végeztet mostanában statisztikai közgeivel, mert az egyik

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank“ bajai fiókintézetének jelenlegi üzlethelyiségei

1912. évi november hó 1-re üzlethelyiségeknek kiadó.

gnek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

államtitkár a statisztikai hivatal igazgatójával nap-nap után reggeltől estéig tanácskozik és ez alatt az idő alatt a belügyi osztályok és a statisztikai hivatalok közzei egymásután adják a kilincset és adják át a két főhivataloknak vonatkozó adatokat. Hogy a rengeteg anyag földolgozása gyorsabban menjen, napjában háromszor Diadal kávé lesz fől-szolgálva, mely legkitünőbb kávék keveréke s mely a tulajdonos saját módszere szerint van olyképen konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az I-ső bajai tamburazenekar **Petrovác Béla** és **Farkas Károly** vezetése alatt a Casinó vendéglő helyiségében

hangversenyez.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

teljes tisztelettel

Preimájér Pál

Casinó vendéglős.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett

Bajai Keresk. és Iparbank.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókintézete

(Drescher Gyula-féle házban)

elsősorú feltételek mellett nyújt

jelzálogkölcsönöket

földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozása alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltebb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik.

Weisz Henrik női divattermében ügyes **alj és derék varrónók** azonnal felvétetnek.

Hajnal-utca 20 szám alatt.

Parkett munka.

Miután parkett munkásaink Baján vannak, abban a helyzetben vagyunk, hogy elsőrangú

parkettmunkákat

olcsóbb áron elvállalhatunk. Az érdeklődők Dobó József építészvezetőnkhez fordulhatnak Baján.

OTTOVAY és VINKLER

a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank palotájának építő-vállalkozói.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Weisz Henrik ur női divat szalonjából kiléptem és

női divat üzletemet

Baján a Szent László-utca 54 sz. a. megnyitottam.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve kijelentve, hogy házakhoz is eljárók vagyok

teljes tisztelettel

Hammer Mariska.

Egy jó fiu

tanoncnak és egy fiu kifutónak **fizetés**szel azonnal felvétetnek a Corvin nyomdában (Mátyás király-tér 8 sz.)

HIRDETÉSEK

felvétetnek — a kiadóhivatalban

PÉNZES TÁRSAT

keresek bejelentett világraszóló szabadalmam keresztültvitelére és értékesítésére. Óriási jövedelem. Cim:

NEU HERMAN, BAJA.

SALVATOR

**GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK**

**UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!**

**MINDENÜTT
KAPHATÓ.**

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

↻

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

ÁLLANDÓ

BU TOR KIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű **fa- és kárpitos-butorait** meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszítések és lakherendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávét

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jegygyel

valódi.

☞ Kapható minden fűszerüzletben. ☞
Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávébőgő.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávét . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávét 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávét . 1 kor. 50 fillér.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha czipőt szegzek, varrok.
Rajt' van

Egyszerűen diszes cementlapok □²-ként
2-24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépcső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sírkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sírkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementsövek 15-100 cm. átmérőig
Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Vízmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műk. munkát elvállal

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Gazdag braziliai hölgy,

egyedül álló fiatal. gyermektelen özvegy,
szép és derék, gyorsan házasságra lépne
egészséges jellemes emberrel, akár va-
gyontalannal is — Fides, Berlin 18.

☞ Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ☞

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☞

☞ Tartós és nem ragad. ☞

☞ Mosható.